

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Æolus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Verum ea quoque causa esse potest suppressæ caudæ, quod tempus aut à præterito, aut à præfenti, aut à futuro consideratur, quæ omnia incerta nobis omnino sunt: præteritum siquidem intueri minime possumus, & cum principio caret, neque mente quidem concipitur, futurum longe minus, quia nondum est, & finis ejus prorsus incognita, qua de Horatius tertio Carminum, od. 29.

Prudens futuri temporis exitum.

Caliginosa nocte premit Deus.

Præfens vero cum sit instabile, velocissimeque transcurrat, vix percipi potest: veluti, si digitum in defluentem aquam intingamus, discernere non possumus, utrum in præterita, an in futura, an in præfenti: quia præterita jam elapsa, futura nondum adhæsit, præfens puncto ipso statim elabitur: quæ cum omnia cognitioni nostræ subducantur, Ægyptii forsitan pro hieroglyphico hujusmodi caudam ita reduci occultarique voluerunt.

CALAMITAS. CAP. V.

B Habet & vocabulum ipsum temporis, hieroglyphicam omnino significationem, ut hoc obiter attingamus, & à perniciofa Saturni vi non admodum alienam. Nam Poetæ *tempus edax rerum* esse dicunt. Neque Latini tantum, verum etiam Syri & Hebræi dictionem Tempus, pro calamitosa rerum statu ponere consueverunt. Nam, *Et erit tempus eorum in seculum*, 31. Psalmo legis, & hujusmodi passim multa. Quod vero hic *in seculum* legitur, interpretes de calamitatibus dictum volunt, quæ post neglectum Christum perpetuo erant Judæos oppressura.

MUNDI MOLES. CAP. VI.

Sunt qui aliam etiam picturam simulacrumve mundi fuisse dicant, ut scilicet intra circulum æreum ^{Elementaria orbis figura.} Serpentis effigiem accipitrino capite insignem circumducerent, ad $\odot$ propemodum literæ simili- ^{ra.} tudinem: ære quippe ignem referente, circulo magnitudinem & formam orbis indicante, Serpente, bonum dæmonem, cujus merito ac beneficio omnia alantur, vigeant, ac perennent. Sed non elementarem hunc orbem tantum ex hieroglyphico hujusmodi colligimus, verum etiam & cælum ipsum, quod sub Jani sigmento fabularum involucris occultatur. Janum enim ab eundo dictum peritiores asserunt. Mundus itaque initium ex se faciens, cum in se revertatur, figuræ ipsius, quæ posi- ^{Macrob. lib. 1. c. 18.} ta est, rationem ostendere videtur.

ANNUS. CAP. VII.

Cæterum, quia Janus ubique anni dominus decantatur, quem à circuitu vocatum dicebamus, eundemque ac Apollinem intelligunt, veluti Dianam Janam olim appellatam asfirmant, quos utriusque anni arbitros esse testatur antiquitas, præcipue vero Virgilius cum dicit,

Vos o clarissima mundi

Lumina, labentem cælo qua ducitis annum,

Liber & alma Ceres.

Georg. lib. 2

Nam & Lucretius serpente Solem dixit, ut annum instruat:

Annua Sol in quo contundit tempora Serpens.

Macrob. lib. 1. c. 18.

Quod vero Maro Liberum & Cererem huc inculcarit, doctissime factum: utpote qui apud Orpheum legerat,

Ἡλιον ὃν διόουσον ἐπίκλησιν καλέουσι.

D & apud Euripidem & Aristotelem eundem Solem & Bacchum esse de quo nos apertius alibi. Dionysium eundem & Bacchum, & Liberum & Solem, aut igneam Solis vim, non ex Orpheo tantum, sed & Euripide, Aristotele & Eusebio Macrobioque citatis indicavimus: ubi apud eundem Virgilium ex antiquis codicibus legendum ostendimus, *Qui ducitis annum*, scilicet Liber & alma Ceres: licet, *qua lumina*, idem sit.

ÆOLUS. CAP. VIII.

Ipsa autem macularum varietas, & anni significatum in Serpente detectum, id in memoriam adducit, quod Æolus ejusdem varietatis gratia vetustas tempestatibus præpositum effinxit, per quem annum ipsum intelligebant: eaque de causa Hippotæ filium dixere, quod celeri cursu tempus elabatur. Equis enim hoc à natura tributum, ut nascantur ad cursum, quod loco suo disputatum est.

Y

Habe-

Habere vero Æolum filios XII. ait Homerus, mares sex, fœminas totidem. Menses ii sunt, ait Phurno-
 tus, quorum qui fœcundi fruges omnium usui reponunt, fœminæ dicantur : qui vero steriles sunt,
 mares habeantur. Apud alios longe secus invenio, ex religione quippe veterum menses singulos
 ita Diis singulis adscriptos, ut Januario Juno præficiatur, Februario Neptunus, Martio Minerva,
 Aprili Venus, Majo Apollo, Junio Mercurius, Julio Jupiter, Augusto Ceres, Septembri Vulcanus,
 Octobri Mars, Novembri Diana, Vesta Decembri. Apud celeberrimum Cardinalem Hippolytum
 Medicem cippum Romæ vidi marmoreum, obrotundum, in quo duodecim hæc numina pulcherri-
 mo opere circumsculpta sunt : qui quidem cippus indicans Augusti octaviani mensam illam, qua de
 Suetonius mentionem facit, consueffe eum & sodales amiciores ad duodenarium usque numerum
 deorum habitu cœnare, & δωδεκαθεῶν convivium celebrare : ad ejus certe rei argumentum mi-
 rifice confirmatus est. Nam & figura, quæ pro Apolline sculpta est, Augusti ipsius faciem totam re-
 fert & exscibit, quod & in plerisque aliis ejus Dei statuis factum observavimus. Sed nos ad Anguem
 nostrum revertamur, quo super animadverti plerosque figuram ejus in orbem circumduci, & cau-
 dam nunc occultantis, nunc admordentis, nunc depascentis, confundere, quod ita distinguendum
 est. Quæcunque de mundi anniq; varietate reciprocationeque dicta sunt, ea per caudæ morsum in-
 telliguntur. Sedenim, cum æternitatem, sive, ut nonnulli malunt, ævum seculumve significabant,
 Serpentem pingebant cauda tantum sub corpus, ita ut delitesceret, reducta : sic enim circuitus illi
 perpetuus intelligebatur.

Sueton. in
 Augusto,
 cap. 70.

BASILISCUS. CAP. IX.

Basilisci de-
 scriptio.

ANguis autem hujus species ea erat, quem URABON Ægyptii, Basilicum Græci vocant. Animæ
 id duodecim non amplius digitorum magnitudine, ut authores nostri prodidere, candida in
 capite macula, & quodam diademate, unde regium illi nomen, insigni : sive Basiliscus ea de causa
 dictus fuerit, quod ejus aspectum reliqua Serpentium genera vereantur. Hic sane flexu haudqua-
 quam multiplici corpus impellit quod reliquæ faciunt Serpentes, sed celsus & erectus à medio in-
 dit : quæ omnia cum Nicandri versibus his optime quadrant,

Hæc à Plin.
 lib. 8. c. 21.

Τεκμαίρεθ δὲ ὄλυγον μὲν, αἰτῆρ ποσφερέσου τον ἀδλων
 Ἐρπυσῶν βασιλῆα, τὸ μὲν δέμας ὄζυκα ἐστίν
 Ἐανθὸς ἐπὶ τρεῖα δῶρα φέρον μῆνθ' τε, καὶ ἰθὺν
 Οὐκ ἀρα δὴ κείνη σπασσάχθια κνώδαλα γαίης
 Ἰσχυλὴ μιμῶσιν ὄτ' ἐς νομόν ηὲ καὶ ὕλλω.

Surrectum vero pectus in animali hujusmodi, in obeliscis & aliis Æ-
 gyptiorum monumentis animadvertas : præcipue vero in numo quo-
 dam qui Fabatio cusus est, in cujus altera facie caput est cum spolio
 capræ, ab occipitio vasculum in modii formulam, quale etiam in An-
 tonini Augusti. & aliorum quorundam numis cernere est : nusquam
 vero frequentius, quam in Ægyptiaca Bembi tabula ex ære, tibi Basi-
 lisci hujus forma sæpe conspicitur, capite alias accipitrino, alias hu-
 mano, alias, ut hic figuravimus. Quod vero Albertus de ovo Galli gal-
 linacei simo obruto tradit, quodq; inde Basiliscus enascatur, sitque
 figura ejus omnino Gallo similis, cauda tamen serpentina, fabulosum
 indicant peritiores.

Sibylus Ba-
 silisci.

SEDenim cur Ægyptii per hoc potius colubri genus, quam per aliud quodquam seculum, æterni-
 tatemve significarent, causa erat, quod inter serpentium genera hoc unum interfici vi non potest,
 si Horo Niliaico hieroglyphicæ nonnullorum authori fides adhibenda est: quinimo tanta huic uni-
 vis est, ut animalia reliqua solo sibilo fuget, quo audito ferunt omnes avium cantus coerceri, fruti-
 cesq; & herbas non ullo morfu, sed quasi aspectu solo enecari. Archelaus tradit, ut apud Aethi-
 opum